

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

2004-06-09

1 (17)

Plats och tid
 Kommunkontoret i Bergsjö
 Onsdagen den 9 juni 2004 kl. 09:00 – 15:10
 Studiebesök på korttidsavlastningshemmet Delfinen i Bergsjö mellan
 kl. 09:00-09:30
 Ajournering för lunch 12:10 – 13:10 samt för partipolitisk
 överläggning mellan kl 14:45 – 15:10

Beslutande
 Sven-Åke Eriksson (c) ordförande
 Barbro Högström-Larsson (c)
 Leif Brännström (m)
 Urban Rohlin (s)
 Charlotte Klötz (fp)
 Sven Bergström (v) Tjänstgörande ersättare

Övriga deltagande
 Ulla Britt Hånell Sekreterare
 AnnChristine Pettersson Socialchef
 Marianne Smed Myndighetschef
 Margaretha Larsson Äldreomsorgschef
 Karin Bohlin Handikappomsorgschef
 Bente Sandström Arbetsmarknadsavd.
 Helena Malmqvist Ekonom § 77-79

Utses att justera
 Barbro Högström-Larsson (c)

Justeringens
 plats och tid
 Kommunkontoret i Bergsjö 2004-06-

Under-
 skrifter

Sekreterare Paragrafer 77 - 86
 Ulla Britt Hånell
 Ordförande
 Sven-Åke Eriksson
 Justerande
 Barbro Högström-Larsson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Sammanträdesdatum 2004-06-09

Anslaget sätts upp 2004-06- Anslaget tas ner 2004-
 Förvaringsplats för protokollet Socialkontoret i Bergsjö

Underskrift

Ulla Britt Hånell

§ 77

Besök vid korttidsavlastningshemmet Delfinen i Bergsjö

Ärendebeskrivning

Arbetsledare Eva Gottvall-Bruno samt Susanne Nybacka, anställd på korttidsavlastningshemmet, informerar nämndens ledamöter om verksamheten samt visar korttidslokalerna på Alvägen 14 i Bergsjö.

Korttidsavlastningshemmet Delfinen har varit i bruk sedan juli 2000.

Korttidshemmet har möjlighet att ta emot tre barn samtidigt. Akutplats finns inte men uppstår behov löser personalen det på bästa möjliga sätt.

Anställda: 4,85 tjänst fördelad på fem personer.

Både korttidsavlastning och fritidsverksamhet (korttidstillsyn efter skolans slut, för barn över 12 år) bedrivs i lokalerna.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Tackar för informationen.

§ 78

48/2004

Ekonomirapport 2004-05

Sammandrag av program 31-35:

Uppföljning lönekostnader:

Maj 2003: 12 716

Maj 2004: 12 876

Summa program OA nettokostnader:

Bokfört maj 2003: 66 802

Bokfört maj 2004: 61 360

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Godkänna rapporten.
2. Uppdra till förvaltningen komma med besparingsförslag för 2004 så att verksamheten anpassas efter det beslut som kommunfullmäktige tagit.

§ 79

dnr: 256/2004

Budget 2005

Ärendebeskrivning

Tilldelad ram för omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden för 2005:
154 302.

Nämnden fördelar tilldelad ram på programpunkt.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Uppdra till omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens budgetutskott
samt förvaltningen att påbörja arbetet med budget 2005.

§ 80

122/2004

Organisationsanalys

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslöt 2003-12-15 § 64 att uppdra till kommunstyrelsen att genomföra en organisationsanalys av kommunens hela verksamhet, genomförd till 2004-03-31 och uppdrog till personalutskottet att genomföra upphandling och formulera uppdraget.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden beslöt 2003-12-17 § 133 att genomföra analyser av handikappomsorgens och arbetsmarknadsavdelningens verksamheter.

Vid omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens arbetsmöte 2004-03-29 informerade konsulten Tomas Junkka från Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB muntligen om det analysarbete som han genomfört inom omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområden.

Vid nämndens sammanträde 2004-04-27 var konsult Tomas Junkka närvarande och informerade utifrån sin analysrapport:

Viktigt med balans i ekonomin:

A/ anpassa bemanningen till behov och förutsättningar i äldre- och handikappomsorgen

B/ avgränsa ansvar mot landsting och långsiktiga avtal

C/ förändra och strikta upp vikariehanteringen

D/ strikta upp schemaarbetet

E/ utveckla budget och uppföljning av personalkostnad

TRE JOBB SAMTIDIGT = In i kostymen, håll vikten, utred och jobba vidare.

Skrivelser har inkommit dels från personal på Sörgården, dels från nattpatrullen samt från Kommunal Gävleborg sektion 27 angående det analysarbete som pågått i omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområden och den analysrapport som nu lagts fram.

Vid nämndens möte 2004-05-12 § 67 tog politikerna del av Kommunals skriftliga begäran om arbetsmiljöåtgärder, där Kommunals huvudskyddsombud ville ha besked om vilka åtgärder som arbetsgivaren avser att vidta.

Forts. § 80

Kompletterande ärendebeskrivning

Tjänsteutlåtande från socialchef AnnChristine Pettersson, äldreomsorgschef Margaretha Larsson och handikappomsorgschef Karin Bohlin föreligger:

Risk och konsekvensanalys av arbetsmiljö inför verksamhetsförändring inom OA-förvaltningen

Föreslagna förändringar och besparingar i vård och omsorg 2004

Bakgrund

Bakgrunden till förslagen till förändringar och besparingar är i grunden:

- Kommunens ansträngda ekonomiska situation
- Stora underskott i äldre- och handikappomsorgen under flera år

För att kommunen ska klara lagens regler om balans och en i grunden sund ekonomi måste de stora underskotten i vård och omsorg åtgärdas.

Förslagets inriktning

Förslagen till förändringar och besparingar tar sikte på att anpassa verksamhet och bemanning till aktuell vårdtyngd och att åstadkomma ett effektivt vikariesystem och effektiva budget och uppföljningsrutiner. Förslagen innebär i huvudsak åtgärder inom följande områden:

- Reducering av budgeterad totalbemanning på alla äldreboenden och gruppboende i handikappomsorgen.
- Verksamhetsförändringar inom hemtjänsten.
- Förändring av vikariehanteringen och schemaarbetet stramas upp genom gemensamma riktlinjer
- Resursfördelning i äldreomsorgen sker utifrån en gemensam mät- och resursfördelningsmodell i syfte att få en så rättvis fördelning av personalresurserna som möjligt och en metod att följa behovsutvecklingen i framtiden.
- Avgränsning av ansvaret för hälso- och sjukvård mot landstinget
- Ett strukturerat budget- och uppföljningsarbete i syfte att få en realistisk och uppföljningsbar ekonomi.
- En strukturerad redovisning till OA-nämnden

Föreslagna förändringar behöver inte innebära att vårdkvalitén eller arbetsmiljön blir dålig för personalen.

Grundtankarna i analys och förslag är att alla verksamheter ska ha:

- Grundförutsättningar för en god kvalitet i omsorgen
- En rimlig och rättvis bemanning utifrån vad som är normalt för verksamheten

- Samma grundförutsättningar för sitt schemaarbete
- En rättvis och riktig budget
- Vikarier som så exakt som möjligt täcker behoven vid frånvaro

Rimlig bemanning

Analysen som gjorts i utredningen visar att bemanningen i äldre- och handikappomsorgen inte är rimlig eller rättvist fördelad. Allmänt har hemtjänsten en mindre bemanning än normalt medan äldreboenden och gruppboendestäder har en större bemanning än normalt.

Den föreslagna minskningen av bemanningen på äldreboenden innebär inte att bemanningen blir dålig så att brister i kvaliteten eller en dålig arbetsmiljö behöver uppstå. Den bemanning man föreslås ha är fortfarande en god bemanning och hänsyn är taget till de faktiska förutsättningar alla boenden har i byggnader, demensfrekvens mm. (Riktkvoter)

Personalen och de fackliga organisationerna förutsätts delta i planering, genomförande och uppföljning och kommer att kunna följa hur förändringarna påverkar varje enhet och personalen.

En rimlig, rättvis och riktig budget

En rimlig, rättvis och riktig budget är grunden för att alla verksamheter ska behandlas lika.

En väl fungerande budget och budgetuppföljning är en trygghet för verksamhet och personal.

Genomförandet kräver tid, planering och samverkan

Föreslagna förändringar och besparingar ovan kräver ett omfattande utvecklings- och förändringsarbete i alla verksamheter inom äldre- och handikappomsorgen. Föreslagna förändringar i hemtjänst, nattpatrull, minskningar i tjänster på äldreboenden och förändringarna i vikariesystem och schemaläggning inom äldre- och handikappomsorgen kräver att verksamheten och scheman måste förändras på alla enheter.

Detta arbete kräver systematik, samplanering och samverkan och tar tid om resultatet ska bli bra.

För att klara av arbetet krävs:

- Ett koncentrerat och välplanerat projektarbete med en konkret projekt- och tidplan.
- Att ledningen får tid att koncentrera sig på uppdragen genom att andra uppgifter tydligt prioriteras ner fram till oktober.
- Att personal och fackliga organisationer får möjlighet att delta så mycket som möjligt.

Forts. § 80

Risk och konsekvensanalys

I så gott som samtliga verksamheter har personal och arbetsledare i samverkan genomfört en riskinventering utifrån det förändringsförslag som presenterats.

Ett äldreboende avstod från att delta i inventeringen på uppmaning av deras fackliga företrädare i Kommunal.

I riskbedömning ser man på verksamheten utifrån arbetsmiljöaspekter med personalens hälsa som riktmärke. I inventeringen tittar man på ev. riskkällor som kan förkomma efter genomförd förändring samt hur arbetet med att förebygga dessa planeras.

Risk

- Stress, fysisk och psykisk,

kan leda till olyckor och sjukdom hos personal,

ex fel lyftteknik, känsla

av otillräcklighet, svårt att hinna med de arbetsuppgifter som följer med omvårdnadsarbetet, etc.

Åtgärd

För att undvika stress krävs en väl strukturerad och planerad verksamhet. Verksamhetens bemanning skall bygga på vårdtyngdsmätning och vara dimensionerad därefter.

Utbildning och handledning skall kontinuerligt hållas i personalgrupperna. Arbetsledning ska tillsammans med personal planera och genomföra aktuella aktiviteter. Ett forum för detta förebyggande arbete är samverkansgrupperna som har månatliga möten på respektive arbetsplats där man kontinuerligt ska arbeta med arbetsmiljöfrågor

- Ensamarbete

Den policy som finns inom äldreomsorgen är att inget ensamarbete ska förekomma, det ska finnas möjlighet till att när behovet föreligger skall man ha tillgång till en medarbetare. Detta kan lösas genom samarbete och bra schemalösningar som arbetas fram i verksamheterna utifrån rådande behov.

Forts. § 80

- Förslitningsskador,

pga. hög arbetsbelastning

Vid planering av verksamheten ska alltid hänsyn tas till den vårdtyngd som råder varför det är viktigt med kontinuerliga mätningar. Arbetsledare och arbetstagare skall i samverkan se till att rätt hjälpmedel (ex. lyft och förflyttnings hjälpmedel) finns samt att utbildning för att använda dessa hålls. Arbetet med förebyggande hälsovård / friskvård utvecklas ytterligare. Tydliga friskvårdsplaner som revideras av arbetsledare och friskvårdsinspiratörer. Samverkansgruppen har en viktig roll i det förebyggande arbetet med att kontinuerligt undersöka arbetsmiljön.

Sammanfattningsvis kan man se tre delar i de riskanalyser som gjorts i verksamheterna, stress, ensamarbete, förslitningsskador
Arbetsgivaren har föreslagit åtgärder enligt ovan och anser därmed att planeringsarbetet kan fortsätta.
Arbetets fortsättning kommer att ske i samverkan med personal och fackliga organisationer där risker och konsekvenser kontinuerligt kommer att belysas

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Godkänna risk- och konsekvensanalysen av arbetsmiljö inför verksamhetsförändring inom omsorgs- och arbetsmarknadsförvaltningen.
2. Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden tar beslut vid senare tillfälle vad gäller avgränsning mot landstinget.
3. Uppdra till socialchefen att omgående påbörja och genomföra de förslag till besparingar och förändringar som redovisas i konsult Tomas Junkkas rapport vad gäller omsorgs- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter.
4. Förändringarna ska vara genomförda till 2004-10-01.
5. Nämndens ledamöter var eniga i dessa beslut.

§ 81

Stipendium för omvårdnadsstuderande

Ärendebeskrivning

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden tog beslut 2004-05-12 § 71 att införa ett stipendium för omvårdnadsstuderande enligt nedanstående:

1. Förvaltningen, tillsammans med aktuella skolor, får föreslå stipendiater, för beslut vid omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens nästa möte 2004-06-09.
2. Stipendiet ska avse elever, skrivna i Nordanstigs kommun, från gymnasieskolans omvårdnadsprogramms avgångsklasser.
3. Stipendium tilldelas två avgångselever.
4. Stipendiesumman är 3.000 kronor per elev + diplom.
5. Följande kriterier ska vara vägledande för att vara berättigad till stipendium:
  - är en god representant för vård- och omsorgsycket
  - är en god representant för utbildningen
  - uppvisar en god omvårdnads- och omsorgskompetens
  - har en hög social kompetens
  - är en bra kamrat

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Till omvårdnadsstipendiater 2004 utse Matilda Söderlund, Hassela och Fredrik Mejding, Harmånger.
2. Kostnaden belastar kontot för äldreomsorg, central administration.

§ 82

Anmälan av delegationsbeslut

- Socialchef AnnChristine Petterssons delegering av arbetsmiljöfrågor inom handikappomsorgen till Karin Bohlin, daterat 2004-05-24.
- Ordförandebeslut 2004-06-04: utdelning av omvårdnadsstipendium till Matilda Söderlund, Hassela.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Godkänna redovisningarna av delegerade ärende.

§ 83

Delgivningar.

- Cirkulär från svenska kommunförbundet 2004:38: Regler om den fria rörligheten inom EU och socialtjänstens ansvar.
- Kommunfullmäktiges protokoll 2004-06-01 § 30:
Delårsbokslut per april 2004 med följande beslut:
  1. Godkänna delårsbokslut per 2004-04-30 samt prognos 1 gällande Nordanstigs kommun och Nordanstigs Bostäder AB.
  2. Uppdra till nämnderna och Nordanstigs Bostäder AB att de vidtar nödvändiga åtgärder inklusive beslut för att hålla sig inom respektive nämnds ramtilldelning.
  3. Uppdra till kommunstyrelsen att vidta åtgärder så att kostnadsnivån sänks med 8 mkr för år 2004.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Godkänna redovisningarna av delgivningar.

Ajournering för lunch mellan klockan 12:10 – 13:10

§ 84

47/2004

Rapporteringsloop - socialkontoret

Ärendebeskrivning

Tjänsteutlåtande från myndighetschef Marianne Smed föreligger:

Respektfullt bemötande:

Den enskilde är delaktig och informerad och möts av inlevelse och respekt för sin person.

Tillgänglighet:

Socialtjänstens personal kan nå personligen eller per telefon utan onödigt dröjsmål. Vid akuta ärenden har den enskilde möjlighet att träffa en handläggare samma dag.

Rättssäkerhet:

Myndighetsutövningen är tydlig och garanterar ett lagenligt bemötande. Handläggningen utförs enligt fasta rutiner.

Kontinuitet:

Handläggning och uppföljning av ärenden handhas av samma tjänsteman i den mån det är möjligt.

- Omsorgsgarantier finns utarbetade.

Mål om arbete gällande ungdomar

- Det finns fungerande samarbete mellan skola, polis och socialtjänst inom ramen för Brottsförebyggande Rådet (BRÅ). Ur BRÅ har en arbetsgrupp utsetts. Gruppen har representanter från skola, polis samt socialtjänst. Regelbundna samverkansträffar genomförs.
- Kvalificerade öppenvårds insatser för ungdomar finns.
- Strukturerade öppenvårdsinsatser för ungdomsgrupper har inte genomförts. Kompetens för att genomföra detta finns inom förvaltningen.
- Gemensamma handlingsplaner med skolan för ungdomar och barn med behov av stöd och sociala insatser saknas. Samverkan mellan skola och socialtjänst fungerar utifrån uppbyggda samverkansformer. Dels genom ungdomsgruppen (BRÅ) och genom inrättandet av familjecentraler.
- Ingen ungdom är placerad på HVB-hem för närvarande. Ingen ungdom har varit placerad vid HVB-hem under de senast två åren.
- Ungdomsverksamheten är integrerad i Fyrans lokaler.

- Ungdomar i behov av insatser från ungdomsgruppen har i vissa fall individuella arbetsplaner.
- Metoder för uppföljning och utvärdering av de individuella arbetsplanerna saknas.
- Fältassistenten träffar polisen minst en gång per vecka i syfte att samverka i förebyggande arbete med ungdomar.

Mål om arbete gällande missbruksvård

- Det finns samarbete med större och medelstora arbetsplatser där kommunens innevånare arbetar om förebyggande arbete gällande droger.
- Socialtjänsten har inlett ett samarbete med landstinget gällande personer med dubbeldiagnos. En gemensam utbildning har genomförts inom ramen för Nationella Handlings Planen (NHPL).
- Alkohol- och drogpolitiskt program under utarbetande.
- Informationsfolder klar. Utskicket är genomfört.
- Missbruksgruppen träffar polisen minst en gång per vecka i syfte att samverka i förebyggande syfte gällande alkohol- och droger.
- Nätverksinriktat arbetssätt tillämpas i planering av all missbruksvård.
- Under 2003 genomgick 28 personer öppenvårdsbehandling.
- Under 2003 vårdades ca 5 personer i ca 800 dygn i missbruksvård.

Mål om familjearbete

- Rekryteringen till Fyran är inriktad på familjer med barn.
- För att tidigt upptäcka dysfunktionella familjer görs gemensamma insatser från ekonomi-, missbruks- och behandlingsgrupp. En ytterligare insats för att nå ut i förebyggande arbete är inrättandet av familjecentraler.
- Utvecklingssamtal genomförs regelbundet.
- Rutiner för inskrivning finns och är just nu under översyn och revidering.

Forts. § 84

Fyrans arbetsområde utvidgades för knappt ett år sedan. Under detta år har olika idéer och tankar kring verksamheten fötts. Sedan ca en månad tillbaks har all verksamhet som inte särskilt riktar sig till barn och ungdomar flyttats till Tvåans lokal. Detta innebär att kvar på Fyran finns barnverksamheten med möjlighet till boende samt ungdomslägenheten kvar. Öppenvård och stöd till psykiskt funktionshindrade finns nu på tvåan.

Under 2003 var

- 16 barn familjehemsplacerade.
- 6 barn placerade i släktinghem.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens beslut
Godkänna rapporten.

§ 85

Kurser/konferenser

- Internutbildning för omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens politiker: Socialtjänstlagen, en vägledning.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Ta upp internutbildning angående socialtjänstlagen för omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens politiker vid nämndens möte 2004-08-10 för beslut om utbildningstillfällen.

§ 86

16/2004

Rapporter

1. LSS-redovisning för 1:a kvartalet 2004. Handikappomsorgschef Karin Bohlin informerar om en ökning av LSS –timmar med 307 tim/vecka för tiden 1 januari – 9 juni 2004.
2. Information om MÅRD. Bente Sandström informerar: Antalet inskrivna på Mård under 2004 : januari 51, februari 55, mars 59, april 61, maj 56. Av dessa är det ca nio som har sin dagliga verksamhet på Mård.
3. Information om förändrade regler för offentligt skyddad anställning (OSA). Bente Sandström informerar: En OSA-anställd har en lön på 13.000:- plus semesterersättning. Anställningen är BEA anställning vilket innebär att de är visstidsanställda med timanställning och en semesterersättning med 12%. Ändringar gjordes under 2003 gällande hur kommunen för statsbidraget. De krediteras numera skattekontot i stället för att utbetalas som "pengar".
4. Redovisning handledning för 1:a kvartalet 2004. Myndighetschef Marianne Smed och äldreomsorgschef Margaretha Larsson informerar.
5. Feriearbeten 2004. Bente Sandström informerar: 187 ansökningar har inkommit. Cirka 1/3 söker arbete inom vårdyrken. Lönen är 32:-/tim. resp. 38:-/tim. Den högre ersättningen för de som väljer arbete inom vården. Total kostnad = 818.500 kronor. Tillgångar = i budget 2004: 500.000 kronor och från LAN 58.000 kronor. Att balansera inom ram ca 250.000 kronor. **AJOURNERING för partipolitiska överläggningar mellan klockan 14:45 – 15:10.**
6. Ordföranden informerar om uppvaktning av anställd personal.
7. Ordförandens och socialchefens träff med personal vid Björkbackens servicehus 2004-05-25.
8. Ordförandens och socialchefens skrivelse till landstingsstyrelsen angående primärvårdsplatser vid Bållebo korttids. (Enligt beslut/uppdrag i OA-nämnden 2004-05-12 § 76).

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Punkt 5 angående feriearbeten 2004: uppdra till förvaltningen att utöver budget söka finansiering hos andra verksamheter såväl inom som utom omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområden.
2. Godkänna övriga rapporter.